

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA
≡ Izpitna pola 1 ≡

Jezikovna enota

Petek, 28. avgust 2009 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in latinsko-slovenski slovar.
Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec).

Izpitna pola vsebuje 4 naloge v prvem in 6 nalog v drugem delu. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50, od tega 15 v prvem in 35 v drugem delu. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 2 prazni.

**NATANČNO PREBERITE NASLEDNJE BESEDILLO IN REŠITE NALOGE, (50 točk)
KI SLEDIJO.**

Livij opisuje, kako iznajdljivo je senator Menenij Agripa nagovoril rimske plebejce, ki so se uprli diktaturi Apija Klavdija tako, da so se izselili iz Rima in umaknili na Sveto goro (t. i. prva secesija oz. odselitev plebejcev leta 494 pr. n. š. – Ab Urbe condita 2,32).

**Plebs Romana, crudelitate patriciorum oppressa, in Sacrum montem secessit¹. Patres 1
Menenium Agrippam, senatorem plebi carum et oratorem exercitatum², miserunt, ut sibi 2
plebem conciliaret. Qui in concilio hanc fabulam narravit: »Olim membra corporis 3
humani contra ventrem coniuraverunt. Indignabantur enim se semper omnes labores 4
sustinere, cum iste iners cibis praebitis³ frueretur⁴. At dum ventrem fame coercere 5
student, ipsorum vires defecerunt. Qua re apparuit ventris munus summi momenti⁵ esse 6
neque cetera membra sine illo valere posse.« 7**

1 secessit: secedo 3 *umaknem se*; **2 exercitatum:** exercito 1 *urim, vadim*; **3 praebitis:** praebeo 2 *ponudim*; **4 frueretur:** fruor 3 z abl. *uživam nekaj, naslajam se ob nečem*; **5 summi momenti esse:** zelo pomemben biti

I. RAZUMEVANJE BESEDILA (15 točk)
Odgovarjajte v slovenščini, če vprašanje ne zahteva drugače.

1. Zakaj so senatorji za pogajalca izbrali prav Menenija Agripo? (2 točki)

2. Zakaj so se udje zarotili proti trebuhu? (4 točke)

3. Kakšne so bile posledice stavke? Odgovori v slovenščini in citiraj ustrezno latinsko besedilo.

(4 točke)

4. Kaj je hotel Menenij Agripa s to zgodbo sporočiti zbranim plebejcem? (5 točk)

II. OBVLADOVANJE OBLIKOSLOVJA IN SKLADNJE**(35 točk)**

1. Analizirajte izpisane glagolske oblike.
- (6 točk)

Osebne glagolske oblike					Neosebne glagolske oblike				
Glagol	Analiza					Glagol	Analiza		
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.		Oblika	Čas	Način
secessit						opressa			
frueretur									

2. Izpišite vse zaimke v 2., 3. in 4. vrstici in jih analizirajte glede na vlogo v sobesedilu.
- (4 točke)

Zaimek	Vrsta	Analiza		
		Sklon	Število	Spol

3. Prestavite v pasiv.
- (4 točke)

Patricii plebem Romanam crudelitatem opprimebant.

4. Poimenujte označeni konstrukciji in stavka prevedite.
- (6 točk)

- a)
- Indignabantur se semper omnes labores sustinere.**

Konstrukcija: _____

Prevod: _____

- b)
- Plebs Romana, crudelitatem patriciorum oppressa ...**

Konstrukcija: _____

Prevod: _____

5. Analiza odvisnikov: Podčrtajte odvisnik, izpišite in določite vrsto vezne besede, izpišite glagolsko obliko ter pojasnite rabo časa in naklona, določite stavčno funkcijo odvisnika.

(12 točk)

- a) **Patres censuerunt, ut Menenius Agrippa eo iret.**

	Izpis	Analiza			
Vezna beseda					
Glagolska oblika		Oseba	Število	Naklon	Čas
		Utemeljitev časa in naklona:			
Stavčna funkcija	-				

- b) **Dum ventrem fame coercere student, brevi ipsorum vires defecerunt.**

	Izpis	Analiza			
Vezna beseda					
Glagolska oblika		Oseba	Število	Naklon	Čas
		Utemeljitev časa in naklona:			
Stavčna funkcija	-				

6. Postavite stavek v odvisni govor.

(3 točke)

Menenius Agrippa plebi narravit: »Olim membra corporis humani contra ventrem coniuraverunt.«

Prazna stran

Prazna stran